

це було відображення страху суспільства перед жіночою незалежністю, з іншого – приховане захоплення її свободою від традиційних цінностей.

Публічний образ американської жінки в першій половині ХХ ст. постійно зазнавав змін та трансформувався під впливом прогресу та обмежень. Образи від респектабельної жінки до воєнної трудівниці, відтворювали стереотипи, що визначали соціальні очікування щодо ролі жінки в американському суспільстві. Через це жінки піддавались постійній напруженості між вимогами та бажанням розширити свої можливості у роботі, освіті та політиці.

Джерела та література

1. Любимова С. А. Соціокультурні стереотипи в різних жанрах американського медійного дискурсу середини минулого століття. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія*. 2021. Т. 24. № 1. С. 96–106.
2. Музичка Анна-Анастасія. Репрезентація жінки у візуальній культурі ХХ ст. на прикладі обкладинок журналу Harper's Bazaar. Львів: Український католицький університет, 2022. 51 с. URL: <https://er.ucu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/902a31ef-cfe2-4f35-8b9b-49764b0ee4e0/content>
3. Мурська Х. Трансформація образу жінки у післявоєнній Америці (на прикладі сучасних серіалів «Дивовижна місіс Мейзел» та «Чому жінки вбивають?»): кваліфікаційна робота бакалавра / Український католицький університет. Львів: Український католицький університет, 2022. 41 с. URL: <https://surli.cc/wgrkxk>
4. Шилова А. В. Образ фатальної жінки в американському кінематографі 1950–1970 рр. Кваліфікаційна (бакалаврська) робота / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2023. 78 с. URL: <https://surl.li/nmlvmp>
5. Шлапай М. А. Обкладинки американського журналу Vogue як інструмент для формування образу «нової жінки» протягом 1920-х рр. *Актуальні дослідження суспільних наук: матеріали Х Всеукр. наук. конф., м. Умань, 28 берез. 2024*. Умань: Візаві, 2024. С. 275–290.

Павлюк Артем

Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ Донбаський державний педагогічний університет

РЕФОРМИ ЛІ КУАН Ю ТА ЇХ ДОВГОСТРОКОВИЙ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЖИТТЯ В СІНГАПУРІ

Ключові слова: Лі Куан Ю, реформи, економічна система, Сінгапур.
Key words: Li Kuan Yu, reforms, economic system, Singapore.

Досвід Сінгапуру другої половини ХХ ст. є одним з найуспішніших прикладів комплексних змін в економічній сфері, у якій відсутні природні ресурси. Сінгапур, перебуваючи в складних умовах постколоніального минулого і обме-

женого внутрішнього ринку, показав дієвий приклад реформ і розвитку усіх сфер, маючи сьогодні статус високорозвиненої держави.

Метою роботи є аналіз економічних реформ, що були втілені в Сінгапурі в період правління Лі Куан Ю, визначення механізмів впровадження і реалізації роботи. Об'єктом дослідження є економічна система Сінгапуру в період 1965–1990 рр. та процес її розвитку. Проблематика азійського економічного дива досліджена Полом Кругманом у праці «The myth of Asia's miracle». Економічний розвиток Сінгапуру в другій половині ХХ ст. вивчав Лі Куан Ю в мемуарах «From Third World to First: The Singapore Story».

Приклад Сінгапуру зазвичай розглядається як один з найуспішніших досвідів трансформації економіки в другій половині ХХ ст. Після здобуття незалежності в 1965-му р. країна опинилася в скрутному становищі, а саме: відсутність природних ресурсів, високий рівень безробіття, соціальна напруга і значна соціальна стагнація. Важливу роль в глобальних змінах, які дали змогу упродовж наступних кількох десятиліть перетворити Сінгапур у розвинений технологічний і економічний центр світового рівня, зіграв лідер країни Лі Куан Ю, який був прем'єр-міністром у 1959–1990 рр.

Винятковою була й біографія майбутнього батька-засновника Сінгапуру. Лі Куан Ю був сінгапурцем китайського походження, навчався в Англії, вивчав економіку і право (згодом він зробить англійську мову офіційною в державі, що сприятиме об'єднанню різних культур і національностей країни) [1]. Його стратегія реформ заклала як інституційні, так і економічні основи сучасної моделі розвитку країни. Красномовними будуть слова Річарда Ніксона, що дуже влучно описав роль Лі Куан Ю в формуванні Сінгапуру: «Велика людина на маленькій сцені, яка в інші часи та в інших місцях могла б досягти світового рівня Черчілля, Дізраелі чи Гладстона» [4].

Сучасний Сінгапур якнайкраще характеризує така цитата його батька-засновника: «Сінгапурці – це електронні чіпи величезного комп'ютера Сінгапурської республіки» [3]. Попри це, щоб прийти до бажаного результату, країна мала втілити в життя комплекс реформ, що стосувався всіх аспектів функціонування держави і сфери життя громадян. Наприклад, була розпочата програма з озеленення країни і перетворення її на зовнішньо привабливу, водночас дітей у школі привчали до збереження природи. Загалом було висаджено близько мільйона дерев. Це дало можливість людям пишатися своїм містом, що різко контрастувало з іншими тогочасними країнами, які майже не приділяли уваги питанням екології [2].

Також було докладено зусиль, щоб привчити людей до громадського порядку, наприклад, були введені штрафи за викидання сміття на землю або навіть за звичайний плювок. Однією ж із найбільш відомих і успішних кампаній Лі Куан Ю була боротьба з корупцією, що проводилася комплексно і майже безкомпромісно. Вона передбачала однакове покарання для всіх, незважаючи на статус або майновий стан, і в той же час державним управлінцям платили великі кошти, щоб зробити цю роботу привабливою. Результат реформ спостерігається і нині, адже Сінгапур стабільно входить в п'ятірку найменш корумпованих країн світу [1]. У переважній кількості випадків соціальної нерівності, корупції і стагнації розвитку велику роль відіграє організована злочинність, що була представлена в Сінгапурі кланом Тріад, які було знищені владою під керівництвом Лі Куан Ю, хоча методи репресій викликали засудження на Заході.

Отже, досвід реформ в Сінгапурі є важливим для країн, що прагнуть розвитку – це покращення управління в державних структурах, зміцнення соціальних і політичних інститутів, викорінення корупції або зведення її до мінімальних меж. Ключовою стала грамотна і комплексна зміна підходу до економіки, здійснена Сінгапуром, що забезпечило привабливе інвестиційне середовище, знизило тарифи і квоти.

Джерела та література

1. Лі Куан Ю: авторитарний батько економічного феномену Сінгапуру. *EconomistUA*. 21 вересня 2022 р. URL: <https://economistua.com/li-kuan-yu-avtoritarnij-batko-ekonomichnogo-fenomeny-singapuru/?utm> (дата звернення: 23.02.2026).
2. «Сінгапурська історія» як перетворити диких людей на цивілізованих – спогади Лі Куан Ю. *Тексти.org.ua*. 5 січня 2012 р. URL: https://texty.org.ua/articles/36049/Singapurska_istorija_Jak_peretvoryty_dykyh_ludej_na-36049/?utm (дата звернення: 23.02.2026).
3. Сінгапур: тотальний контроль в ім'я процвітання. *Новини – «Revolta»*. *Онлайн-портал*. 30 грудня 2023 р. URL: <https://revolta.com.ua/suspilstvo/singapur-totalnij-kontrol-v-im-ya-prosvitannya.html?utm> (дата звернення: 23.02.2026).
4. CO15073 | Economic legacy of Lee Kuan Yew: lessons for aspiring countries. *RSIS_NTU*. 31 березня 2015 р. URL: <https://rsis.edu.sg/rsis-publication/rsis/co15073-economic-legacy-of-lee-kuan-yew-lessons-for-aspiring-countries/?utm> (date of access: 23.02.2026).

Шенітак Наталія

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

СЕЛО УНДІНО-ПОСЕЛЬЄ ЯК МІСЦЕ ЗАСЛАННЯ В ЖИТТЄВИХ ДОЛЯХ ПОЕТІВ-ДИСИДЕНТІВ ІРИНИ ТА ІГОРЯ КАЛИНЦІВ

Ключові слова: український дисидентський рух, Комітет державної безпеки (КДБ), політичний в'язень, заслання, Ундіно-Посельє.

Key words: Ukrainian dissident movement, Committee for State Security (KGB), political prisoner, exile, Undino-Poselye.

У 1970-х рр. після другої хвилі арештів української інтелігенції (1972–1973 рр.) до Дубравної та Скальнинської виправно-трудова колонія (ВТК) почали прибувати репресовані дисиденти. Як наслідок, у колоніях значно активізувався опір радянському режиму. Серед українських дисидентів вступили в протистояння Василь Стус, Іван Світличний, Ірина та Ігор Калинці, Стефанія Шабатура, Святослав Караванський, Євген Сверстюк, Валентин Мороз, Іван Гель, Михайло Осадчий та ін. Потрібно зауважити, що в січні 1972 р. В. Федорчук у черговий раз звернувся на адресу Комітету державної безпеки (КДБ) під керівництвом Ради Міністрів (РМ) Радянського Союзу з ініціативою створити ще декілька відділень